

Nezaslišano je in nima primera v zakonodajstvu drugih držav, da se pooblašča finančni minister, da sme, ako bi predpis davkov ne dal dovoljne svote, uvesti doklade na vse neposredne davke, ali samo na gotovo vrsto neposrednih davkov. S to določbo se izigrava pravica narodne skupščine, katera edina je opravičena, da uvaja nove davke, oziroma nove doklade, a ne sam minister.

Naše stališče.

Iskreno želimo pravo, resnično izenačenje davkov v državi, katera pa mora ob enem donesti i omiljenje davčnih bremen in onih pokrajnih, kakor Slovenija, v katerih so davčna bremena pretirano visoka.

Ker je predloženi načrt davčnega zakona slabjši glede obremenitve kot prejšnji trije načrti, ker donosa povišanje, a ne omiljenje davčnih bremen, ker ne vidimo resne namere izenačiti davčna bremena v celi državi, je predloženi načrt zakona za nas nesprijemljiv in se bomo borili, da dosežemo spremembo predloženega načrta.

Odpor slovenske javnosti.

Vso slovensko javnost, osobito občine, politične, stanovske in gospodarske organizacije pozivamo, da v svojih sejah, odnosno shodih, protestirajo proti novemu načrtu davčnega zakona in da svoje proteste pošljejo dr. N. Periču, finančnemu ministru in Jugoslovanskemu klubu v Belgradu.

TOČA.

Naša domovina je na žalost precej izpostavljena poškodbam po toči; imamo kraje, katere običeje toča redno skoro vsako leto po enkrat, ali še celo po večkrat. Med vremenskimi neizgovarjami je ona najhujša pri nas; njena škoda se občuti v vinogradu ali v sadonosniku par let, ker močna toča rani in poškoduje tudi les. Ljudje se v takih slučajih često udajajo obupu, čes, tukaj ne moremo nič več storiti itd., kar pa ni prav, temveč si moramo tukaj prizadevati učinek toče, kar se da ublažiti in ne držati po toči križem rok.

Poškodbe po toči zamorejo biti v vinogradu različne. Ako je le malo toče, ali če pada med dežjem in to že pozneje proti jeseni, takrat škoda ni tako velika, v glavnem trpi to leto trgavec. Močna toča nam pa more poškodovati vinograd za več let, posebno še, če nam potolče zgodaj. V takem slučaju moramo skrbeti, da si vzgojimo vsaj les za prihodnje leto. V jako stolčnem vinogradu odstranimo ali oberemo vse pobite mladice ter prirežemo ostanke mladice kratko na 1—2 očesi, da ta poženejo in dajo rodni les za prihodnje leto. — Kakor znano, nastopa za točo prav rado v vinogradu peronospora ali balož. Trta je namreč sedaj vsa zbita in ranjena po toči, brez vsake odpornosti proti boleznim. Ker a z škropljenjem zabranjujemo razvoj peronospore, bo nam jasno, da moramo, še posebno v slučaju toče, takoj škropiti. Da si trte po toči zopet kmalu opomorejo, je treba takemu vinogradu dovoljno gnojiti. Trsni les, po toči močno poškodovan, zelo rad v teku zime pozebo, zato ga je treba dobro zavarovati pred pozebo z osipanjem, kjer je le to mogoče. Prihodnje leto ob rezi se pa morajo trte močno pomladiti, da pridemo zopet nazaj do močnega lesa.

Proti toči pa imamo končno tudi sredstvo, ki sicer toče ne »zabranja«, pač pa za zamore prizadetemu gospodarju z gotovim zneskom vsaj deloma ublažiti škodo, ki jo ima v slučaju toče. Je to takozvano zavarovanje proti toči. Ker še nimamo tozadavnega državnega zavarovanja, obavlja ta posel tudi že večina naših zavarovalnih društev po vzajemno določenih tarifah (premijskih). Res so te premije za nas razmeroma visoke, toda znižavale bi se one gotovo v onem obsegu, čim splošnejše bi bilo organizirano te vrste zavarovanje. Tudi tukaj vidi se torej korist vzajemnosti. Seveda se pa zamore proti toči zavarovati tudi ostale pridelke gospodarskega obrata, kot žita, koruzo, hmelj itd.

Naš dolg Ameriki. Sedanja vlada, v kateri sedi tudi kot poljedelski minister g. Janez Pucelj, je predložila narodni skupščini načrt o dogovoru med nami in Združenimi državami glede odplačevanja našega dolga Ameriki. Ta odgovor je v imenu naše države podpisal dne 3. maja naš londonski poslanik dr. Gjuričič. V tem dogovoru je določen dolg naše države v znesku 62,850.000 dolarjev. Plačevanje dolga bo morala pričeti naša država dne 1. junija t. l. Tako se bodo k 13milijardnemu proračunu pridružili novi izdatki, ki bodo bremena, ki težijo davkoplačevalce, še bolj povečala.

VI. Mednarodni vzorčni velesjem v Ljubljani, ki se bo vršil od 26. junija do 5. julija, naj bo zopetna manifestacija slovenskega in jugoslovenskega gospodarskega življa. Slovenija je pač v Jugoslaviji industrijsko najmočnejša in njeni velesjemji zrcalo procveta njenega gospodarstva, obrti in trgovine, so vsakokratna reprezentanca jugoslovenske industrije, obrti in trgovine ter njenega napredka. Kakor druga leta, bodo tudi letos na Ljubljanskem velesjemju zastopane tvrdke skoro vseh evropskih in deloma izven evropskih držav. Na vsak način bo pa letošnji velesjem najpomembnejši, kajti nudi bo vpogled v vse panoge zadnjih tehniških novosti, kdor ima količkaj smisla za gospodarstvo Slovenije in države in komur je količkaj za zboljšanje trgovskih odnošajev, mora posetiti letošnji velesjem. Ogledal si bo lahko razstavo »Slovenske žene« in poučno strokovno urejeno zdravstveno razstavo. Za obisk velesjemja so preskrbljene vse ugodnosti. Z legitimacijo, ki stane 30 D je združena ugodnost polovične vožnje na vseh vlakih in brzovlakih. Legitimacije se dobe pri velesjemjski blagajni in v vseh večjih denarnih zavodih in trgovskih korporacijah. Obiskovalec velesjemja s permanentno legitimacijo naj si kupi pri odhodni postaji celo vozno karto in jo naj obdrži. Povratek mu je brezplačen s potrjeno legitimacijo. Družini so na razpolago posebne družinske vstopnice po D. 20.— s pravico enkratnega obiska za tri osebe. Navadna dnevna vstopnica za eno osebo in enkratni obisk pa stane 10 D. Permanentne legitimacije se dobe: pri denarnih zavodih, Balkan d. z. o. z. Maribor, v vseh večjih krajih pa pri bankah, hranilnicah, županijskih uradih, razprodajalcih sejmskih legitimacij, županijskih uradih itd. itd.

Mala Nedelja. Pri tujkajšnji kmetijski podružnici je imel v nedeljo dne 6. t. m. gospod direktor Zmavec iz Maribora strokovno predavanje o vinarski in sadjarski stroki ob jako lepi udeležbi. V svojem izborni izjavnem predavanju je podal splošne smerice, ki se jih je držati vinogradniku pri obnovi vinogradov, izberil podlag in žlahtnih vrst, o sredstvih glede zatiranja peronospore in plesnobe itd. Opozoril je tudi na izpopolnjevanje praznih prostorov v starih vinogradih potom grobanja. Istotako je pov-

daril glavne naloge dobrega kletarstva, predvsem o ravnanju s posodo, o pretakanju, kako je ravnati z mošči iz gnilega grozdja itd. Gospod ravnatelj je obdelal v kratkih in jasnih obrisih obsežna poglavja in dasi je predavanje trajalo nad dve uri, so udeleženci z velikim zanimanjem vsrjavali do konca.

Mariborsko semjsko poročilo. Na svinjski sejm dne 11. junija se je pripeljalo 275 svinj, 4 ovce, 1 koza. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po 112—125 D, 7—9 tednov stari eden po 150—200, 3—4 mesece stari 350—380, 5—7 mesecev stari 420—450, 8—10 mesecev stari 550—570, 1 leto stari 1500—1700 D. 1 kg žive teže 10.50—12.50, 1 kg mrtve teže 15—17 D, ovce 90 D. Prodalo se je 189 svinj in 1 ovca.

Mariborski trg dne 12. junija 1926. Slaninarjev je bilo 22, ki so pripeljali 22 vozov z 51 zaklanimi svinjami na trg in so prodajali meso in slanino po 15 do 20 din. za kg za cele komade, a po 10.50 do 25 din. kg na drobno. Domači mesarji so ostali pri dosedanjih cenah. — Perutnine je bilo okoli 700 komadov. Cene so bile piščancem 12.50 do 30 din. za par, kokošem 40 do 60 din., racam in gosem (mladim) 40 do 50 din., starim 70 do 100 din. komad, puranom 80 do 125 din. komad, kozličem (8 komadov) 75 do 100 din., jagnjetom (2 komada) 150 din. komad, domačim zajcem 6 do 25 din. komad. — Krompir, zelenjava in druga živila, sadje, cvetlice: Na ta trg se je pripeljalo veliko zelenjave in drugih stvari, radi česar so cene zelo popustile. Krompir se je namreč prodajal novi po 4 din., stari po 0.75 do 1 din. kg, grah v stročju po 6 do 8 din., fižol po 14 do 16 din. kg, čebula po 4 do 5 din. kg, kisl zelje po 2 do 3 din., kisl repa po 1.50 do 2 din. kg, solata pa 0.25 do 1 din. kupček ali pa glavata solata po 1 do 2 din. komad, jajca po 0.75 do 1 din. komad, mleko po 2 do 3 din., smetana po 12 do 16 din., oljčno olje po 30 do 40 din., bučno olje po 20 do 25 din. kg, med po 20 do 25 din. kg. Sadje: Črešnje, katerih je bilo 7 vozov, so se pocenile, so po 5 do 8 din. kg, oziroma po 3 do 4 din. liter, pojavile so se tudi dalmatinske marelice, ki so se prodajale po 30 din. kg, jagode po 15 din. liter. — Lončena in lesena roba 1 do 120 din. komad, brezove metle po 2.25 do 6 din. komad, koruzna slama po 25 do 30 din. vreča, lesene grablje po 8 do 10 din., lesene vile za seno po 10 do 14 din., cepci po 12 do 15 din. komad. — Seno in slama: V sredo, dne 9. t. m., je bilo 7 vozov sena, v soboto, dne 12. t. m., pa 5 vozov sena in 8 vozov slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 85 din., slami pa 35 do 45 din. za 100 kg, oziroma 1.50 do 2 din. za snop.

IV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov v Savinjski dolini. Žalec SHS, 12. 6. 1926. Neugodno vreme je povzročilo, da je stanje hmeljskih nasadov v Savinjski dolini več ali manj različno. V obče se opazuje, da letos zgodaj obrezani nasadi lepše uspevajo, nego pozno obrezani. Trte so dorasle do 2/3 visokosti drog in še višje. Rastlina je videti bujna in zdrava. Obrambna dela zoper peronosporo se nadaljujejo vedno in še v pomnoženi meri in kakor je videti, tudi uspešno. Žalibog se je tuintam pokazal eden izmed najhujših sovražnikov hmeljarstva, to je hmeljska stenica, zoper katero se tudi uporabljajo uničevalna sredstva. V svrhu spoznavanja in zatiranja raznih hmeljskih škodljivcev se prirejajo v raznih krajih okoliša po društvenem poslovodji poučni tečaj. — Društveno vodstvo.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 56 din., avstrijski šiling 8 din., italijanska lira 2 din., francoski frank 1.50 din., čehoslovaška krona 1.67 din., švicarski frank 10.95 din., angleški funt 275 din. V Curihu znaša vrednost dinarja 9.11 din. — Zadnje čase je opažati očvrstitev našega dinarja v mednarodnem denarnem prometu in znatni padeč francoskega franka in italijanske lire.

Za razvedrilo.

Slikar in skopuh. Neki skopi trgovec je hotel dati v svoji novi hiši napraviti veliko celostensko sliko in je poklical slikarja, naj mu naslika dogodek iz sv. pisma, kako so šli Izraelci skozi Rdeče morje. Slikar je zahteval za tako sliko nekaj desetisočev, a trgovec mu je ponudil le en tisoč in zahteval, da mu slikar za ta tisočak napravi sliko. Slikar je molče vzel denar in naslikal vso steno rdeče. Ko pride trgovec pogledat, se razljuti: »Kaj je to?« — »To je Rdeče morje!« — »Kje so Izraelci?« — »Oni so že prek prišli!« — »Kje pa so Egipčani?« — »Ti pa so vsi potonili.« — In tako je slikar izplačal trgovčevu skopost.

Kmet in slikar. Kmet si je naročil slikarja, da naj mu naslika velikega sv. Krištofa. Pa mu je prinesel desko, ki pa je bila premala. Tedaj je rekel kmet: »Saj nič ne stori! Naj pa noge doli z deske visijo!«

Brihtna glavica. Nekdo je očital, da Slovenci niso dovolj podjetni, da bi v raznih prilikah lahko veliko zaslužili. Pa mu je tovariš ugovarjal, rekoč: »Kaj boš govoril! Slovenci še v prepiru najdejo dobiček!« — »Kako to?« — »Oni pa mu je odvrnil: »Kaj, ali ne veš, da pravijo: Kjer se prepirata dva, tretji dobiček ima!«

Pri izpraševanju. Pri katehetskem izpraševanju se je neka mala deklica posebno bala. Zanimarjena je bila od doma, pa nič ni znala. In katehet jo je vprašal: »Kdo je zapeljal Adama in Evo?« Deklica pa ni vedela in je začela jokati. Katehet ji je hotel pomagati, pa je rekel: »Kako pa pravimo živali, ki se po trebuhu plazijo?« Zdaj pa je deklica svetlo pogledala, se počohala po trebuhu in odgovorila: »Uš!«

Na kmetih. Gospa iz mesta je prišla poleti na kmete. Dobila je na travniku kmeta, ki je ravno gnal mlado kravo na pašo, pa ga je vprašala: »Koliko je ta krava stara?« — »Kmetič je odgovoril: »Dve leti.« — »Kako pa se to pozna, je vprašala dalje. — »Na rogovih«, je odvrnil kmet. — »Oh, saj res«, je rekla gospa, »saj vendar sama vidim, da ima krava le dva rogova na glavi!«

Čudno vprašanje. Iminenit gospod izletnik je neko nedeljo popoldne postal pred kmetjsko hišo v vasi in poklical domače: »Povejte mi, ali je v tej vasi rojen kak velik človek?« — »Ne, ne, gospod«, je splašeno odgovorila domača dekla. »Pri nas pridejo samo mali otroci na svet, pa šele potem zrastejo!«

Zanimiv konj. Kmetič je kupil konja od cigana, pa ni vedel, da je bil konj preje v cirkusu, kjer je le ob godbi »delal«. Zato seveda ni hotel vleči pluga. Ko pa je konj

nekoč zaslišal harmoniko domačega hlapca, je začel v hlevu skakati, da so ga komaj ukrotili. In kmetič jo je pošilil: Konja je vpregel v plug, hlapec pa je vzel harmoniko in so orali, da je bilo veselje!

Jim je znano. Katehet je v šoli razlagal zgodbo o usmiljenem Samaritanu, da sta roparja napadla potnika iz Jeruzalema v Jeriho, ki staga slekla in hudo zbila. Nato pa je vprašal katehet: »Zakaj pa sta roparja potnika slekla?« In takoj se je oglasil eden učencev: »Da sta ga bolj natepla!«

Ponesrečen vlom. Jurij je šel zvečer rad v gostilno, kjer je precej dolgo v noč zaostal. Naravno je bil drugi dan slabe volje. Neko jutro pa je prišel zelo vesel v gostilno in žena z njim. »Kaj pa to pomeni, Jurij?« Jurij pa se je smejal in rekel gostilničarju: »Pomisli, kaka sreča, da sem bil sinoči v gostilni! Žena je bila doma jezna in me je čakala z burkljami, skrita za vratmi. Pa je prišel ta, žena pa ga je namlatila v sveti jezi, ko je mislila, da tolče mene. Obležal je. Zdaj pa ga je orožnik že odpeljal. Zato ga bova z ženo pol litrčka, a za naprej pa me ne boš več zvečer tu videl. Varno je varno!«

Ni mislil tako. Pred sodnijo je stal kmetič, ki je v pretepu z ženo zlomil nad njo dežnik. »Kaj ste vendar mislili, da ste zlomili dežnik nad ženo?« Kmetič pa je žalostno odgovoril: »Jaz pa nisem mislil, da se bo dežnik zlomil!«

NOVE KNJIGE.

Novo izdanje Cirilove knjižnice. V založbi Cirilove tis karne v Mariboru sta izšli pravkar kot 15. in 16. zvezek Cirilove knjižnice dve zanimivi knjigi, ki bosta zopet obogatili našo prevodno literaturo ter oživila naš književni trg, ki je zadnja leta tako mrtev. Knjigi sta predvsa iz italijanske in francoske literature ter bosta zlasti dobrodošli našim knjižnicam. — »Zgodbe napoleonskega vojaka«, francoski spisal Ereckmann-Chatrion, poslovenil Al. B., so izhajale kot podlistek v »Gospodarju« ter vzbujale splošno pozornost. Velezanimiva snov obravnava zadnje dogodke napoleonskih vojn, pohod v Rusijo, odločilno bitko pri Lip skem in končni poraz Francozov. Knjigo bodo z užitkom brali zlasti oni, ki so preživeli vse strahote svetovne vojne. Cena brošurani knjigi je 12 din. — »Mali svet naših očetov« je delo slavnega italijanskega pisatelja Antonia Fogazzara. Ozadje romana tvori silno burni dogodka, ki so leta 1848 pričeli ogrožati avstrijsko-nemški imperijalizem v Gornji Italiji ter so dosegli l. 1851 vrhunec vstaje, ki je bila krvavo zadušena. V tem okvirju slika strastno in ginljivo zgodbo ljubezni mladega markiza Franca Mai roni in njegove žene Luize. Globoko ljubav do katoliške vere in domovine daje romanu privlačnost, kot jo ima le malokatera knjiga. Knjiga stane brošurana 28 din. — Do zdaj so izšle že sledeče knjige Cirilove knjižnice: 1. Naša država (razprodano). 2. Slovenski Piemont, 7 din. 3. Slovenska žena, 10 din. 4. Moj stric in moj župnik, 4 din. 5. Gladiatorji, I. del, 8 din. 6. Gladiatorji, II. del, 10 din. 7. Nevidni človek, 7 din. 8. Dušica, I. in II. del, 16 din. 9. V libijskih puščavi, 12 din. 10. Živ pokopan, 8 din. 11. Izpovedi socialista, 16 din. 12. Džungla, I. del, 18 din. 13. Šumi, šumi Drava, 5 din. 14. Slovenske gorice, 7 din. — Knjige priporočamo posebno knjižnicam naših prosvetnih društev!

Jules Verne, Otroka kapitana Granta. Potovanje okoli sveta, Roman v treh delih. Poslovenil A. B. Ljudska knjižnica XXII. zvezek. V Ljubljani 1926. Cena Din. 48.—, vezano celo platno Din. 58.—. Dobi se v knjigarni Cirilove tiskarne v Mariboru.

Življenjepis sv. Alojzija v tisku. Letošnjo 200 letnico kanonizacije sv. Alojzija bomo Slovenci pač najlepše proslavili, če bomo naši mladini v čim večjem številu dali v roke lepo življenje sv. Alojzija, ki izide te dni v zalogi Glasnika, Zrinjskega cesta 9 v Ljubljani. Cena bo: broširan 20 D, vez. polplatno 25 D, celo platno 30 D; poštnina 1.50 D.

Sv. Peter Kanizij, cerkveni učitelj. Izšla je mala knjižica v proslavo kanonizacije velikega apostola, organizatorja in pisatelja katoliške Cerkve sv. Petra Kanizija iz Družbe Jezusove. — Cena brošuri znaša 1.50 D in se dobiva pri oo. jezuitih in v trgovini Ničman v Ljubljani, večje množine pa se naročajo pri upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9. Istotam se dobivajo lične podobice sv. Petra Kanizija.

Palma pete in podplate je potrebno, da nosite vsaki čas. Palma ni razkošje, ampak daje elastičen, prijeten hod ter je trajnejši in cenejši od kože. En poskus in uverjeni bode, da ni več mogoče imeti čevljev brez Palme. 826